MASOŽRAVÁ UČEBNICE

MARKÉTA CHALOUPKOVÁ

MASOŽRAVÁ UČEBNICE

Markéta Chaloupková

Masožravá učebnice
© Markéta Chaloupková

Jazyková korektura: Mgr. Eva Tovarová

Nakladatel:
Josef Chaloupka
Do čtečky.cz
www.doctecky.cz
Liberec 2020

ISBN 978-80-907874-8-3

Obsah

1. kapitola 5
2. kapitola 7
3. kapitola 11
4. kapitola 18
5. kapitola 22
6. kapitola 26
7. kapitola 30
8. kapitola 33
9. kapitola 36
10. kapitola 39
11. kapitola 44
12. kapitola 49
13. kapitola 56
14. kapitola 63
15. kapitola 67
16. kapitola 72
17. kapitola 78
18. kapitola 81
19. kapitola 87
20. kapitola 91
21. kapitola 94
22. kapitola 99
23. kapitola 103
24. kapitola 105
25. kapitola 111

1. kapitola

Jámiš a Záviš Bezkočkovi seděli v ředitelně gymnázia, sehnutí nad něčím, co vypadalo jako hodně stará kniha. Ovšem jen na první pohled, protože ta věc neobsahovala žádný papír a popravdě řečeno nešla ani otevřít. Byl to spíš jen obal z kovu, ozdobený malými rámečky. Trochu jim to připomínalo psaníčka renesanční fasády. Uprostřed bylo kolečko, se kterým se ale nedalo otáčet. Byl to spíš jen ozdobný kulatý rámeček. Kolem dokola kolečka byl latinský nápis. Všechna slova byla napsána velkými písmeny a nedalo se poznat, co je začátek a konec věty. Jámiš všechna slova napsal do Google překladače a zavrtěl hlavou.

„Znamená to: na polici z českého dubu drží klíč, ruce alchymisty Štěpána Holátka, dotyk pána mrazu. Jsou tři, co mohou dveře otevřít a co se můžou dotknout nekonečnosti. Co je tohle za nesmysl?“ podíval se na Záviše.

Záviš jen pokrčil rameny. Vzal si od něho knihu, říkali tomu tak hlavně proto, že nevěděli, jak jinak ten předmět nazvat a prohlížel si ji ze všech stran. Na hřbetě předmětu byla navíc vyrytá slova, která podle Googlu znamenala „Kniha času“. Zadní stěna byla hladká, bez jediného nápisu či ozdoby. Ta věc nešla otevřít, nikde neměla žádný otvor, do kterého by šel případný zmíněný klíč zastrčit a nejdivnější na ní bylo, že ji měl zhotovit muž, který žil v 17. století.

„Ty to také vidíš poprvé v životě?“ podíval se Jámiš na Záviše.

„Myslím, že jsme se z bezpečnostních důvodů domluvili, že ti o tom, co se stalo, nebudu nic říkat,“ odpověděl Záviš. „Nechci v tom všem udělat ještě větší zmatek.“

„Myslíš o tom, co se stane?“ zamračil se na něho Jámiš. „Hodláš mi vůbec někdy říct, kde ses tu vzal?“

Profesor Pavel Kocour seděl jako oponent u obhajoby naproti studentovi, který se jmenoval Richard Police. Předmětem jeho práce byli alchymisté, kteří působili u dvora Rudolfa II. Moc literatury k tomuto tématu nebylo, ale komisi zaujalo, že Richard Police byl tak pečlivý, že dokázal v jedné staré kronice najít i zmínku o tom, že alchymista Štěpán Holátko byl prvním historicky zmíněným člověkem, který se ztratil v Bermudském trojúhelníku.

„Vybral jste si těžké téma, Richarde,“ řekl profesor zamyšleně, když Richard představil svou práci. „Je vždycky těžké psát o něčem, k čemu je tak málo literatury. Myšlení té doby jste popsal výborně, stejně jako starou Prahu, ale do té alchymie jste se trochu zamotal. Připadá mi, že jste se to snažil co nejvíc natáhnout, aby nebylo na první pohled znát, jak málo jste toho dokázal najít. Na druhou stranu si určitě cením toho, že jste zjistil tuhle zajímavost o Holátkovi, stejně jako některé další informace o jeho životě, které jsem slyšel díky vám poprvé. Nicméně je to velice pečlivě a dobře napsané. Za mě je to dvojka. Pokud byste chtěl dělat třeba doktorát, vyberte si pak téma mnohem pečlivěji, ať nemusíte vařit z vody. Mám na vás každopádně ještě pár otázek.“

Richard přikývl a trochu si povzdychl. Věděl, že profesor Kocour má pravdu, ale na druhou stranu psát o něčem, o čem se toho ví hodně, mu přišlo jako nosit dříví do lesa.

„Co budete vlastně dělat dál?“ zeptal se profesor jen tak mimoděk, když zakončil odbornou část rozpravy.

„Budu učit historii náboženství a latinu na Závišově gymnáziu," odpověděl Richard.

„Na Závišově gymnáziu?" zopakoval profesor zamyšleně a trochu zpozorněl.

„To je snad nejprestižnější škola ve středních Čechách," ozval se někdo z komise. „To se divím, že tam berou čerstvé absolventy. Jeden můj kamarád se tam ucházel o práci a nevzali ho, a to má roky zkušeností."

Richard pokrčil rameny a trochu se začervenal. „Sám jsem tam studoval a jelikož jsem byl vždy nejlepší student z ročníku, ředitel mi nabídl, že mě tam pak kdykoliv vezme, když slyšel, co jdu studovat."

„Mohl byste ke mně zajít ještě na chvilku do kanceláře?" zeptal se profesor Kocour. „Rád bych se vás na něco zeptal."

Je divné popíjet čaj s někým, kdo vás ještě před chvílí dusil u státnic.

„Mohl byste mi říct něco víc o tom gymnáziu?" zeptal se profesor Kocour. „Můj vnuk Jáchym se tam letos hlásil a nepozvali ho ani na přijímací zkoušky. Jak jste se tam vlastně zvládl dostat?"

Richard pokrčil rameny. „Tehdy ještě nebyla ta škola tak známá. Hlásilo se tam asi sto dětí a brali nás jednadvacet. Dnes berou stále jednadvacet dětí a hlásí se jich tak osm set, takže je to o něčem jiném."

„Jak můžou ale určit, koho vůbec pozvou k přijímačkám jen na základě dopisu? Zajímalo by mě, co musí člověk udělat, aby se tam dostal."

Richard zavrtěl hlavou. „Víte, pomalu každý týden se mně tak dva lidé ptají, jestli bych jim nemohl nějak pomoci, ale..."

„Já po vás přece nic nechci, Richarde," zamračil se profesor. „Je mi to samozřejmě trochu líto, protože je to gymnázium specializované na historii a to je takový náš rodinný koníček. Ale Jáchyma nevzali, tak to tak bereme, jsem popravdě řečeno spíš jen trochu zvědavý. Ale vás jsem si sem nepozval kvůli tomu, abychom se bavili jen o tom gymnáziu. Máte vůbec tušení, kdo jsem nebo ne?"

„Vím, že píšete slavné historické detektivky," odpověděl Richard Police.

„A kromě toho jsem také dědeček kluka, který se jmenuje Jáchym Šlik. To jméno vám asi něco říká, ne? I když jste se nikdy osobně neviděli."

Richard překvapeně přikývl. Ti dva si chvíli povídali o všem možném a když se profesor začal pomalu loučit, Richard mu navrhl: „Co kdybyste do té školy zavolal? Bylo z Jáchymovy žádosti jasné, že je váš vnuk?"

Profesor Kocour zavrtěl hlavou.

„Obraťte se na pana Bezkočku. Učí na gymnáziu historii a v jednom kuse nás zásobil vašimi knížkami. Určitě by byl nadšený, pokud by se s vámi mohl osobně setkat."

Jámiš Bezkočka byl trochu naštvaný. Záviš tu knihu vzal, odnesl ji do trezoru a nechtěl mu k ní nic dalšího říct. A on samozřejmě věděl, že je spousta věcí, které mu Záviš tají. Jámiš zůstal v jejich

kanceláři sám. Z úvah ho vytrhl zvuk telefonu a on nejprve obešel stůl, usadil se do ředitelského křesla a teprve potom zvedl sluchátko.

„Závišovo gymnázium, zástupce ředitele Jámiš Bezkočka," štěkl krátce do telefonu.

Následovala krátká pauza. Zástupci bylo jasné, že se volající ze všech sil snaží, aby potlačil smích. Nakonec se mu to podařilo a také se představil: „Tady Pavel Kocour, dobrý den."

Zástupce se musel usmát navzdory tomu, že ho Záviš v jednom kuse rozčiloval. Nestávalo se tak často, aby si Bezkočka povídal s Kocourem. „Nejste náhodou profesor Kocour, ten spisovatel?" zeptal se.

„Ano, to jsem já," přisvědčil hlas v telefonu.

„Moc se mi líbila vaše poslední knížka o nejhloupějších politicích v dějinách," řekl zástupce o poznání přívětivěji. „Tak co pro vás můžeme udělat, pane profesore?"

„Totiž, ehm, můj vnuk se hlásil k vám na gymnázium a nedostal se ani k přijímačkám," odpověděl Pavel Kocour rozpačitě, „tak jsem si říkal, že se zeptám, co je potřeba k tomu, aby to mohl znovu zkusit třeba příští rok. Dost jsem toho o té vaší škole slyšel a říkal jsem si, že by to stálo za to. A za zeptání nic nedám."

„A jak se váš vnuk jmenuje?" zeptal se Jámiš Bezkočka.

„Jáchym Šlik," odpověděl profesor.

Pan Bezkočka se pousmál. „Zajímavé jméno. Přijímací zkoušky jsou až příští týden, pane profesore. Jestli Jáchym nedostal pozvánku, tak to bylo asi nějakým nedopatřením. Co kdybyste k nám přišel někdy na návštěvu? Rád vám to tady ukážu," navrhl panu Kocourovi a začal přitom listovat v ředitelově diáři. Všiml si, že je ředitel na čtvrtek ráno objednaný k lékaři a navrhl mu právě tento den. Záviš také nemusí být u všeho. „Jste koneckonců můj oblíbený spisovatel a bylo by mi potěšením se s vámi setkat."

Došel ke svému stolu, otevřel svůj notebook a poslal Jáchymovi Šlikovi pozvánku k přijímačkám. Pak se pozorně podíval na Jáchymova vysvědčení a jeho motivační dopis a do kolonky vedle jeho jména napsal „přijatý."

„Ať žijí přijímací zkoušky," zasmál se přitom. Těch jednadvacet studentů, kteří se každý rok na gymnázium dostali, bylo pečlivě vybraných. Byli to synové známých osobností, vědců, spisovatelů a samozřejmě také milionářů, kteří si mohli dovolit školu sponzorovat. Školné se sice neplatilo, ale sponzorským darem Záviš nikdy nepohrdl, a takové dary samozřejmě hrály roli i v tom, kdo se měl do školy dostat. Pokud samozřejmě neměl na vysvědčení odshora až dolů samé čtyřky. Patnáct míst už bylo pevně obsazených, ale přijímačky přece jen nebyly úplná fraška. Ještě tam zbývalo místo pro ty, kteří by na Jámiše se Závišem, kteří je osobně řídili, udělali zvláštní dojem.

2. kapitola

Pan Kocour vystoupil z autobusu v malé vísce Žabojedy a zvědavě pohlédl na kopec, na kterém stál rozlehlý a pečlivě opravený zámek, jehož střechy se skvěly novotou.

Když viděl ten kopec, do kterého se bude muset vydrápat, rozhodl se, že si zajde do trafiky pro něco k pití a trochu se lekl, když spatřil zákazníka před sebou. Ta holá lebka, vlasy po uši, výrazné velké oči. Byl by tomu, za kterého byl převlečený, trochu podobný, i kdyby nebyl oblečený v dobovém oděvu. Tahle historická postava byla dokonale věrná do nejmenších detailů. Široké krátké kalhoty, punčochy, střevíce, vesta a velký bílý límec.

„William Shakespeare," usmál se pan Kocour a zvědavě si ho prohlížel. „Ta maska je dokonalá!"

Muž, který vypadal jako Shakespeare, se zdvořile usmál a odpověděl se silným anglickým přízvukem: „Já málo česky."

Prodavačka za pultem přispěchala na pomoc s vysvětlením: „Je to Angličan, učí tady na gymnáziu. Všichni tam nosí tyhle dobový kostýmy, podle toho, co zrovna berou. Tady ve vesnici jsme na to zvyklí."

Shakespeare vytáhl váček s penězi a obrátil se k prodavačce. „Já chci oržisková čokoláda, moje noviny a pět známka."

Prodavačka mu podala anglické noviny, odpočítala poštovní známky a položila na stůl velkou oříškovou čokoládu. Shakespeare vytáhl z váčku papírovou dvoustovku a celé kouzlo tím trochu zkazil. Pan Kocour si koupil minerálku a rychle spěchal za Shakespearem, který už už vycházel ze dveří.

„Jdete zpátky do školy? Mohu se k vám připojit? Mám tam totiž s někým schůzku" vyhrkl na Shakespearova dvojníka anglicky a srovnal s ním krok. „A s kým mám vlastně tu čest?" pokračoval.

„Víte," odpověděl muž, „moji studenti mi říkají William Shakespeare, ale pro ostatní jsem pan Smith."

„Jsme tak trochu kolegové," nadhodil pan Kocour a představil se. „Já učím historii na Karlově univerzitě, i když musím přiznat, že nepoužíváme tak originální metody jako vy."

Oba starší pánové spolu funěli do kopce a směřovali k oné podivuhodné stavbě v živé konverzaci o díle Williama Shakespeara.

Společně prošli přes padací most, pod kterým v příkopu plavaly kachny, a vstoupili na dolní nádvoří. Zámek byl ještě mnohem větší, než se zdálo zdola a jeho zadní část navazovala na původní, částečně dochovaný hrad. Nádvoří bylo plné dětí a jeden hlouček studentů byl shromážděný kolem muže, který jim cosi plamenně vykládal - latinsky. Pan Kocour mu moc nerozuměl, ale to nevadilo, protože tu bylo mnoho jiných vjemů. Například mnozí studenti byli oblečení v oděvu, který tipoval tak na třinácté století. Malá skupinka opodál se právě zabývala tím, že si brousila meče, zatímco dva chlapci na nádvoří přiváděli osedlané koně a další pomáhali svému spolužákovi obléknout si brnění. Shakespeare ho odvedl na druhé nádvoří, kde byla hlavní budova. Část nádvoří zabírala moderní prosklená stavba, ve které se nacházela studovna a knihovna. Shakespeare kolem ní prošel a uvedl ho dovnitř zámku. Starožitné vybavení chodeb se příliš neodlišovalo od dobových expozic na jiných zámcích. Na kovových cedulkách na jednotlivých dveřích byla napsána jména pedagogů nebo názvy učeben, které se nelišily od běžné školy - prošli kolem knihovny a laboratoří a na dalších dveřích pan Kocour uviděl jméno Williama Shakespeara. Pak došli k ředitelně, kde se na dveřích vyjímalo jméno

ředitele a jeho zástupce – Jámiše Bezkočky. Shakespeare zaklepal na dveře a uvedl pana Kocoura dovnitř.

Baculatý starší pán se na něj přívětivě usmíval, pokynul mu, aby se posadil na starožitný divan a nabídl mu čaj. Chvíli zdvořile konverzovali o historických knihách pana Kocoura a o jeho působení na Karlově univerzitě.

„Takže vy jste učil historii Richarda, to rád slyším," řekl pan Bezkočka. „Byl to výjimečný mladík a jsem rád, že se nám sem po prázdninách vrátí. Dokonce si dodnes pamatuji, že byl na pokoji s chlapcem, který se jmenoval Milouš Vosa," zasmál se zástupce ředitele, který miloval Saturnina.

„Proč vlastně berete tak málo studentů a ještě k tomu takový zvláštní počet. Proč zrovna jednadvacet?" vyzvídal pan Kocour.

„To souvisí s kapacitou školy," odpověděl pan Bezkočka. „Máme tu pro každý ročník sedm pokojů po třech a vzhledem k tomu, že jsme v takovém zapadákově, tak tady jsou všichni studenti ubytovaní. Často máme program až do večera, ale zase jim to vynahrazujeme tím, že organizovaná výuka je jen od pondělí do čtvrtka a v pátek jsou už jen zájmové předměty."

„A neuvažovali jste někdy o druhé budově, blíž k Praze?" napadlo pana Kocoura.

„Nejenže jsme o ní uvažovali, ale už se staví a to v bývalém vojenském areálu, který jsme před časem koupili. Ale ani tak z toho nechceme udělat masovou záležitost. Plánujeme maximálně padesát dětí na ročník. Všechno, co tu děláme, by se špatně organizovalo ve velkém. Ostatně bude lepší, když vám to tu ukážu."

Pan Bezkočka se zvedl a pokynul profesorovi, aby ho následoval.

„Váš vnuk má zvláštní jméno," nadhodil přitom. „Jste nějak spřízněni s rodem Šliků?"

„Zeťovi se bohužel nepodařilo najít podrobnosti o jeho rodině víc než dvě století nazpátek," odpověděl pan Kocour. „Každopádně jsem si vědomý toho, že Jáchym Šlik byla rozporuplná historická osobnost, ale dceři se to jméno líbilo a dnes už moc lidí neví, kdo byl jeho jmenovec."

„Že to byl jeden z popravených českých pánů," doplnil ho pohotově Jámiš Bezkočka. „Každopádně budeme rádi, pokud u nás bude studovat vnuk tak významného historika."

Pan Bezkočka vedl svého hosta dlouhou chodbou, a přitom vysvětloval. „Víte, naše heslo je *škola zkušeností*. Všechno je tady učení, třeba i jídlo. Když studenti berou třeba šestnácté století, musí se naučit získat si ho tak jako lidé v šestnáctém století a jedí to, co se tehdy jedlo. A odpočívají při zábavě dané doby, samozřejmě."

„Chcete říct, že když se učí třeba o době před zámořskými objevy, nedostanou brambory nebo čokoládu?"

„Přesně tak," přikývl pan Bezkočka, potěšený chápavostí svého hosta, „právě proto jím vždycky s nižšími ročníky."

„Tomu nerozumím," podíval se na něho pan Kocour.

„Prváci berou dobu od šestnáctého století," objasňoval zástupce. „Pak berou středověk, antiku a nakonec další staré civilizace."

„A proč takto obráceně?" nechápal pan Kocour.

„Nemůžeme jim přece dát nejdřív číst staroslověnštinu a starou češtinu," vysvětloval zástupce. „To by pro ně byla příliš velká zátěž. Takhle si zvyknou na češtinu šestnáctého století a o to snadněji pak rozumí staršímu jazyku."

„Vy je nutíte studovat z originálů?" divil se pan Kocour. „A jak to děláte v dalších předmětech?"

„My tady předměty až tolik neškatulkujeme," vysvětloval pan Bezkočka. „Když berou třeba Leonarda da Vinciho, učí se zároveň umění, anatomii i další vědy."

„Je to výjimečný počin učit takhle historii," řekl pan Kocour s obdivem. „Víte, dějiny jsou opravdu mou vášní."

„Tady také dějiny vzbuzují hodně vášní," zasmál se zástupce. „A někdy ne úplně kladných. Zvlášť pokud jde o jídlo. Oblíbené je tady třeba studium Říma, studentům se moc líbilo účastnit se římské hostiny, i když jsme jim nedovolovali opakovat to do takových detailů, jako je vyvolávání zvracení. Na druhou stranu, když dojde třeba na vznik křesťanství a probírá se takový Jan Křtitel, tak to moc nadšení nejsou."

„Snad jste jim nedali k jídlu kobylky a med?" podivil se pan Kocour.

„Jenom jednou," uklidňoval ho zástupce, „ale mohu vám zaručit, že do konce života nezapomenou, čím se Jan Křtitel živil."

„A co děláte, když probíráte lovce mamutů?" řekl žertem pan Kocour.

Zástupce ředitele se zasmál, ale nic na to neřekl. Procházeli spolu budovou a pan Kocour po očku pozoroval tabulky na dveřích. Míjeli jednotlivé kabinety a on se musel pousmát při pohledu na jejich označení. Zahlédl třeba kabinet Historie literatury nebo Historie fyziky, kterých si předtím nevšiml. Zástupce s ním prošel hlavní budovu a jelikož mu v tu chvíli zaškrundalo v břiše, nadhodil: „Co kdybychom se naobědvali s našimi studenty?" A popohnal své objemné tělo čile k místnosti nadepsané Hodovní sál, poháněn nezkrotným apetitem.

Energicky rozrazil dveře místnosti a studenti k němu překvapeně vzhlédli, když vstoupil. „Pane profesore, snad s námi nejdete obědvat?" podivil se jeden z nich, protože zástupce byl známý svým mlsným jazýčkem. „Učili jsme se dnes o životě námořníků na konci šestnáctého století," řekl a ukázal mu dřevěný talíř s jakousi nechutně vypadající kaší. Pan Kocour ucítil slabou vůni rumu a povšiml si okoralého chleba a sucharů v misce.

„Jsem já to ale hlava děravá," plácl se pan Bezkočka do čela. „Vždyť mi to hospodyně říkala." Omluvně se na pana Kocoura podíval. „Budeme se muset trochu projít. Na každém patře máme studenty jednoho ročníku. Mají tam svoje učebny, jídelny a ložnice, jen některé předměty se učí ve speciálních třídách," vysvětloval zástupce a vedl ho po po schodech dolů. Nakonec se zastavil u dalšího sálu a mrkl dovnitř. Pan Kocour zahlédl chlapce v gotickém oblečení. Neviděl ani, co měl na talíři, ale zástupce vystrčil hlavu ze dveří, otřásl se, informoval ho, že studenti probírají husity a pokračoval dál.

„Co zvláštního jedli husité?" zeptal se pan Kocour, který se vyznal spíš v pozdějších dějinách, když viděl, jak pan Bezkočka uhání raději pryč.

„Co jedli?" podíval se na něho zástupce trochu překvapeně. „O to přece až tak nejde."

Pan Kocour se na něho tázavě podíval.

„Jde spíš o to, co nejedli. Nejen husité, ale lidé tohoto období obecně. Víte, sůl se podávala jenom pánům a ještě k tomu měli dost zvláštní představy o kořenění."

„Vy jim nedovolíte solit jídlo?" divil se pan Kocour. „To musí být ale odporné."

„Ale to oni si to stejně tajně osolí," mávl rukou zástupce. „Ale já respektuji pravidla hry a nemůžu tam přijít se slánkou v ruce, víte? Takže to už musí být něco, abych se s nimi najedl."

Nakonec dorazili do prvního patra a vešli do dveří další místnosti. Chlapci v dlouhých volných šatech tu leželi na lehátkách kolem nízkého stolu a jedli ryby a nějaké placky. Uctivě zástupce ředitele a jeho hosta pozdravili a věnovali se dál jídlu.

„Výborně, čerstvé ryby," zajásal pan Bezkočka, „vypadá to, že jsme se ocitli v době, ve které se zrodilo křesťanství," a s těmi slovy se položil na lehátko, pomohl si k nějakému jídlu a povzbudil svého hosta, aby si také nabídl. Panu Kocourovi chvíli trvalo, než se uvelebil do polohy, ve které by se cítil pohodlně. Jíst vleže pro něho bylo neobvyklé, ale chlapci okolo vypadali, že jsou na to zvyklí a je to pro ně ta nejpřirozenější věc na světě.

Profesor Kocour se se zástupcem ředitele po obědě rozloučil a opouštěl brány té podivné školy plný dojmů. Byl zvědavý, jak si Jáchym u přijímaček povede. Bylo k nim přece pozváno asi padesát dětí. A on netušil, že Jáchym už má u svého jména napsáno, že je přijatý.

3. kapitola

Jáchym Šlik seděl v sále, ve kterém měly probíhat přijímací zkoušky a stejně jako ostatní studenti se kousal do rtu, a to nikoliv nervozitou, ale aby potlačil smích. Jeden z místních učitelů jim před malou chvílí oznámil, že je rozdělí do dvojic a začal předčítat jejich mnohdy kuriózní jména. Každá z dvojic dostala po vyvolání kartičku s úkolem, který vzápětí museli vyřešit. A měli dávat dobrý pozor na to, jak se jejich spolužáci jmenují, v jejich úkolu to hrálo svou roli. Jáchym si připravil blok a propisku a jednotlivá jména si tam raději psal.

„Ferdinand Druhý a Emanuel Motýl, Alexandr Malý a Nikola Loupežník," četl učitel, zatímco se uchazeči o studium hihňali.

„Jaromír Zima a Květoslav Podzim, Oliver Ratolest a Filip Filuta, Hubert Vlk a Prokop Míč," pokračoval seznam. Někdo v sále poprskal smíchy lavici, a zatímco z ní zahanbeně stíral sliny, učitel odložil seznam a napomenul je: „Jste vážně jako malí. Smát se někomu kvůli jménu je opravdu hloupé. Nikdo nemůže za to, jak se jmenuje. Vaši rodiče vám vaše jména vybrali s láskou a alespoň někteří o tom hodně přemýšleli a i ti, co u toho nepřemýšleli, vám ta jména většinou dali s těmi nejlepšími úmysly. I když některá vaše jména jsou, řekněme, ehm, zarážející, dívejte se na to z té lepší stránky. Je dost možné, že z mnohých z vás se stanou slavní politici, spisovatelé a historicky

významné osobnosti a trochu ojedinělé jméno pomůže těm, kteří se o vás budou učit, aby si vás lépe pamatovali. Kdo z vás ví něco o Kryštofu Harantovi z Polžic a Bezdružic?" zeptal se učitel.

Všechny ruce v sále vylétly vzhůru. Učitel přikývl. „A kdo z vás ví, kdo to byl Václav Budovec z Budova?" podíval se na studenty.

Nikdo se nepřihlásil. „Václav Budovec byl pro stavovské povstání rozhodně důležitější osobností než Kryštof Harant, ale je naprosto jasné, proč si ze sedmadvaceti českých pánů pamatujete toho druhého."

Chvíli bylo ticho, učitel si posunul brýle a zeptal se: „Takže můžeme pokračovat?" A aniž by čekal na odpověď, četl dál.

„Marin Neplava a Kryštof Bus, Radovan Zpěváček a Přemysl Pluh, Kristian Pohanka a Mikuláš Anděl."

Sem tam se ozvalo nějaké odfrknutí a jeden z chlapců se kousl do rtu, ale učitel to už znovu nekomentoval.

„Napoleon Poleno a Jan Michalovič, Vilém Hynek a Leon Liška, Jáchym Šlik a Artur Rytíř."

Jáchym si vzal od učitele obálku, podíval se na usměvavého chlapce, se kterým měl být ve dvojici a za tlumeného smíchu se vydal ke dveřím, zatímco učitel pokračoval.

„Karel Čtvrtý a Klement Zlín." Další jména už Jáchym přes smích neslyšel. Vyšli s Arturem na chodbu a Jáchym se mu ze zdvořilosti ještě jednou představil a podali si ruce.

„Takže se tomu podíváme na zoubek, ne?" usmál se Jáchym a popošel k oknu. Tam vytáhl z obálky kartičku, mrkl na ni a zvedl obočí. Text byl anglicky.

„Mají tady knihovnu," poznamenal Artur. „Možná bychom si tam měli sednout a v klidu si to přeložit."

Knihovna byla obrovská místnost v přízemí zámku. Část jí byla uvnitř původní budovy a část v moderní skleněné přístavbě, se kterou byla spojená a která sloužila i jako studovna. Za další skleněnou přepážkou navíc Jáchym spatřil řadu exotických rostlin – studovna těsně sousedila se skleníkem, odděleným dvojitými dveřmi, opatřenými ještě navíc závěsy. Důvod Jáchym pochopil vzápětí – ve skleníku poletovalo několik obrovských tropických motýlů. Artur na rozdíl od Jáchyma nemarnil čas rozhlížením se a rychle vyhledal anglický slovník. Uprostřed knihovny stál velký kulatý stůl, u kterého zahlédli další z dvojic, které se již skláněly nad slovníky a encyklopediemi. Paní v historickém oděvu studentům čile radila, kde co najdou a byli v knihovně jen chvíli, když dorazila další dvojice.

Artur se vyhnul kulatému stolu a sedl si s Jáchymem k jednomu z menších stolků po straně a začal listovat ve slovníku. Pár slovíček si museli dohledat, ale celkově neměli s textem problémy a rychle ho přeložili. Znělo to sice trochu kostrbatě, ale Jáchym si byl jistý, že smysl zachytili správně:

> *Ty, který neseš jméno prvního z mužů, jež osud nedobrovolně sťal ranou meče, zeptej se na další krok jména, jež tolik spěchalo za tebou, že se durdilo na svého druha, jehož jméno jen těžko zaneseš na čistý list papíru. A až se tě Liška zeptá, řekni mu: Jdi do háje.*